

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul *hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de constituire și dezvoltare a platformelor industriale multifuncționale*

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului de constituire și dezvoltare a platformelor industriale multifuncționale a fost elaborat în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) lit. a) și art. 11 din Legea nr. 179 din 21 iulie 2016 privind întreprinderile mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, care consacră competența autorităților administrației publice centrale de a elabora și promova politici de susținere a dezvoltării mediului antreprenorial, precum și în temeiul art. 51, art. 6 alin. (2) și art. 11 din Legea nr. 182 din 15 iulie 2010 privind parcurile industriale, care reglementează principiile generale, atribuțiile autorităților competente și cadrul normativ necesar pentru înființarea, dezvoltarea și administrarea infrastructurilor industriale specializate.

Prezenta inițiativă normativă are drept fundament necesitatea consolidării capacităților de infrastructură industrială în vederea sprijinirii dezvoltării economice regionale, atragerii investițiilor interne și externe, precum și creării unui cadru favorabil pentru susținerea activităților economice cu valoare adăugată ridicată, în special în rândul întreprinderilor mici și mijlocii.

Prin urmare, Programul propus se subsumează obiectivelor strategice ale statului în domeniul dezvoltării durabile și consolidării competitivității economice naționale, contribuind, totodată, la valorificarea potențialului industrial al unităților administrativ-teritoriale.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Programul-pilot de creare a Platformelor Industriale Multifuncționale (PIM), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 748/2020, a fost lansat pentru a sprijini reindustrializarea Republicii Moldova, contribuind la dezvoltarea infrastructurii de afaceri. Acest program a avut ca scop stimularea dezvoltării economice regionale și naționale prin crearea de locuri de muncă, atragerea de investiții și susținerea creșterii economice.

În cadrul programului, s-au alocat fonduri pentru servicii de pre-proiectare, proiectare, verificare a proiectelor și lucrări de infrastructură, cu investiții semnificative în PIM-uri din orașele Glodeni și Ocnița, care sunt în etape avansate de implementare.

Totuși, procesul de implementare a întâmpinat unele dificultăți, inclusiv probleme legale, discrepanțe procedurale și creșterea costurilor. Unele autorități publice locale (APL) au avut un grad mai mic de implementare, iar unele au întâmpinat obstacole financiare și legale care au întârziat progresul.

În contextul finalizării Programului Pilot în 2024, este necesar să se continue dezvoltarea platformelor industriale printr-un program național mai larg, care să sprijine investițiile publice în infrastructura industrială pe întreg teritoriul țării, conform angajamentelor din Planul

Național de Dezvoltare pentru 2024-2026 și Programul Național de Dezvoltare Industrială pentru 2024-2028.

În actualul context economic internațional, caracterizat printr-o interdependență crescută a sectoarelor productive, contribuția sectorului industrial, în special sub aspectul său inovativ, devine una esențială și inevitabilă. Integrarea tehnologiilor de nivel mediu și înalt în diverse ramuri ale industriei conferă valoare adăugată sporită întregului sistem economic național, consolidând astfel reziliența și competitivitatea acestuia.

Potrivit datelor furnizate de Biroul Național de Statistică, în anul 2023, în sectorul industriei prelucrătoare activau aproximativ 5.000 de întreprinderi mici și mijlocii (ÎMM), reprezentând circa 7,9% din totalul ÎMM la nivel național. Aceste entități economice au generat o producție estimată la peste 28 miliarde lei, ceea ce constituie aproximativ 10,1% din valoarea totală a producției realizate de ÎMM în aceeași perioadă. Contribuția generală a industriei la formarea produsului intern brut (PIB) s-a situat, în anul 2023, la nivelul de 10,6%, dintre care 9,3% este atribuită industriei prelucrătoare.

Cu toate acestea, comparativ cu economiile statelor din regiune — inclusiv Ucraina, Belarus, dar și cu state membre sau candidate la aderarea la Uniunea Europeană, precum Lituania, România, Macedonia de Nord sau Georgia — ponderea activității industriale în economia națională a Republicii Moldova rămâne semnificativ inferioară. De asemenea, nivelul de ocupare a forței de muncă în sectorul industrial este de aproximativ 13,4%, cifră care se situează mult sub media globală de 22,4%, ceea ce denotă o subutilizare a potențialului productiv al resurselor umane.

În acest cadru, dezvoltarea regională se impune ca o prioritate strategică a politicilor economice ale statului, iar consolidarea capacităților industriale la nivel teritorial reprezintă un instrument-cheie pentru reducerea disparităților economice și sociale. Datele statistice oficiale relevă o distribuție inegală a activităților industriale, cu o concentrare excesivă în Regiunea de Dezvoltare „Municipiul Chișinău”, în timp ce restul regiunilor sunt predominant agricole și slab industrializate.

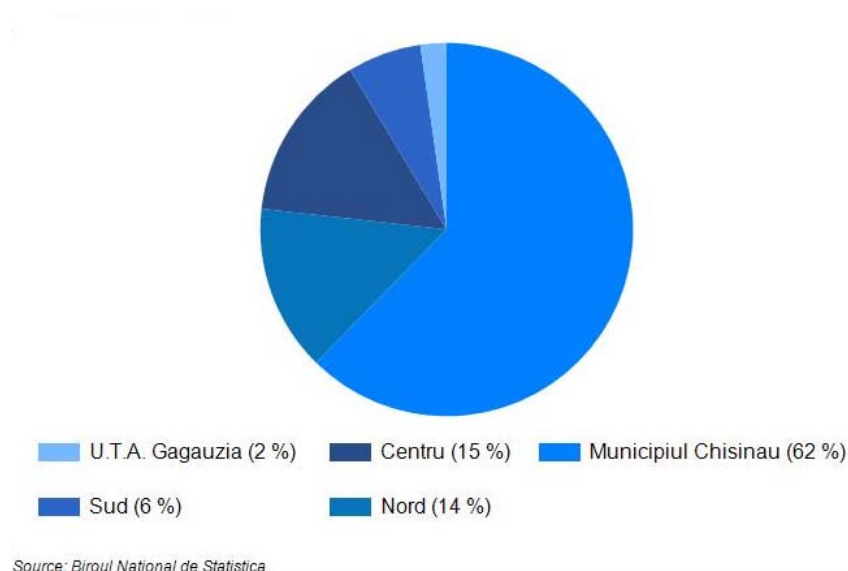
Tabelul 1 Ponderea sectoarelor economice per ansamblu economiei și regiuni de dezvoltare, 2022%

Sectoarele economice	Regiunea de dezvoltare				
	Municipiul Chișinău	Centru	Nord	Sud	UTA Găgăuzia
<i>Agricultură</i>	1	34	36	22	6
<i>Industrie</i>	50	20	22	5	3
<i>Servicii</i>	72	11	10	5	2

Sursa: Datele Biroului Național de Statistică

Datele din Tabelul 1 arată că pentru toată țara (excepție fiind Regiunea de Dezvoltare „Nord” și Regiunea de Dezvoltare „Municipiul Chișinău”) economia este specific agricolă, pe când pentru Regiunea de Dezvoltare „Municipiul Chișinău” aceasta este mai mult axată pe servicii și industrie, în particular prelucrătoare.

**Diagrama 1 Produsul Intern Brut Regional, mii lei pe Regiuni de dezvoltare.
Total valoarea adăugată brută, 2022.**

De asemenea, conform structurii regionale a economiei naționale (Diagrama 1), în anul 2022, ponderea sectorului industrial în Regiunea „Municipiul Chișinău” a fost de 62%, urmată de Regiunile „Nord” (14%) și „Centru” (15%). În contrast, regiunile „Sud” și „UTA Găgăuzia” dețin ponderi nesemnificative de 6% și, respectiv, 2%. Aceeași tendință este confirmată și de structura valorii adăugate brute, care indică o concentrare disproporționată a activităților industriale în zona capitalei.

Având în vedere finalizarea la sfârșitul anului 2024 a Programului-pilot de creare a Parcurilor Industriale Multifuncționale (PIM), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 748/2020, se impune adoptarea unui nou program național, orientat spre continuarea dezvoltării platformelor industriale multifuncționale, atât în regiunile în care acestea sunt deja în curs de implementare, cât și în unitățile administrativ-teritoriale care nu dispun, în prezent, de infrastructuri industriale specializate.

Scopul noului program constă în accelerarea procesului de dezvoltare a infrastructurii fizice necesare atragerii investițiilor, cu accent pe crearea condițiilor favorabile pentru desfășurarea activităților economice durabile. În acest sens, intervențiile vor viza, cu prioritate, racordarea terenurilor selectate la rețelele publice de utilități și operaționalizarea completă a platformelor, cu o abordare orientată mai mult spre facilitarea investițiilor prin măsuri structurale decât prin instrumente fiscale.

Implementarea programului se va realiza etapizat, începând cu identificarea și validarea terenurilor eligibile pentru dezvoltarea PIM-urilor, urmată de crearea unei infrastructuri tehnice moderne, capabile să răspundă cerințelor investiționale ale agenților economici interesați. Prin această abordare se urmărește crearea unui cadru coerent, predictibil și sustenabil de dezvoltare industrială, care să contribuie la valorificarea echitabilă a potențialului regional și reducerea dezechilibrelor teritoriale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre are ca obiectiv aprobarea Programului pentru constituirea și dezvoltarea platformelor industriale multifuncționale (PIM), în scopul consolidării infrastructurii industriale naționale și reducerii disparităților economice regionale.

Programul vizează atât dezvoltarea de noi platforme industriale în localitățile care nu dispun de infrastructură adecvată, cât și completarea și extinderea platformelor existente aflate într-un stadiu incipient de implementare. Proiectul stabilește cadrul normativ și procedural pentru identificarea, amenajarea și operaționalizarea platformelor industriale în unitățile administrativ-teritoriale cu potențial economic insuficient valorificat.

Programul este aliniat la modificările recente aduse Legii nr. 182/2010 privind parcurile industriale, potrivit cărora platformele industriale multifuncționale vor constitui o categorie distinctă de parcuri industriale, permițând astfel instituirea a două noi parcuri industriale în Ocnița și Glodeni.

În acest context, Programul propune o viziune strategică de dezvoltare industrială regională, prin:

1. crearea unei infrastructuri fizice de bază pentru atragerea investițiilor în sectoare economice cu valoare adăugată ridicată;
2. selecția integrată și fundamentată a terenurilor eligibile, în funcție de accesibilitate, conectivitate la utilități și proximitatea față de piețele forței de muncă;
3. implementarea graduală a Programului în raport cu gradul de pregătire a terenurilor, disponibilitatea resurselor financiare și interesul manifestat de investitori;
4. orientarea sprijinului public cu precădere către dezvoltarea de infrastructură și facilități logistice, în locul acordării de beneficii fiscale directe.

Prin aceste măsuri, Programul urmărește dezvoltarea unui ecosistem industrial competitiv, capabil să extindă activitățile economice în afara zonei capitalei și să contribuie la o dezvoltare regională durabilă, echilibrată și coerentă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate/sesizate/comunicate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Programul de constituire și dezvoltare a platformelor industriale multifuncționale, implementat ca ajutor de minimis de către IP ODA, va sprijini autoritățile publice locale prin finanțarea creării și dezvoltării infrastructurii tehnice a acestor platforme, facilitând astfel dezvoltarea unui cadru reglementar mai eficient și sprijinind dezvoltarea economică regională sustenabilă.

Se va crea un cadru de reglementare mai coerent și mai eficient pentru administrarea și dezvoltarea platformelor industriale multifuncționale, implicând o colaborare interinstituțională mai intensă între autoritățile publice relevante. Aceasta va contribui la îmbunătățirea coordonării dintre ministerele implicate în procesul de dezvoltare economică regională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Programul va beneficia de finanțare anuală din bugetul de stat, în limita mijloacelor alocate în acest scop, având ca obiectiv susținerea întreprinderilor mici și mijlocii.

Implementarea acestui proiect va contribui semnificativ la dezvoltarea regiunilor și la crearea de locuri de muncă, având următoarele rezultate scontate:

1. Crearea și dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție pentru cel puțin 4 PIM-uri.
2. Atragerea investițiilor în cadrul fiecărui PIM de cel puțin 20 mil. de lei sau înregistrarea a cel puțin 7 rezidenți;
3. Dezvoltarea socio-economică a autorității publice locale pe teritoriul cărora au fost constituite PIM.

De asemenea, este de menționat că în cadrul Planului de Creștere al Uniunii Europene pentru Republica Moldova pentru perioada 2025–2027, pentru crearea PIM sunt prevăzute mijloace financiare în sumă 250,0 mil lei, implicit 50,0 mil lei pentru 2025.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Deși acest proiect vizează în principal dezvoltarea infrastructurii publice, impactul asupra sectorului privat va fi pozitiv, întrucât dezvoltarea platformelor industriale multifuncționale va crea oportunități noi de investiții, stimulând inițiativele economice locale și atragerea de noi investitori, atât interni, cât și internaționali.

De asemenea, va contribui la diversificarea activităților economice în regiunile mai puțin dezvoltate, sprijinind în mod direct întreprinderile mici și mijlocii prin crearea unui mediu de afaceri mai competitiv și mai bine structurat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea proiectului nu va implica prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul său. Măsurile specifice de reglementare nu necesită colectarea de date personale, iar activitățile legate de dezvoltarea platformelor industriale nu vor afecta drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice, în conformitate cu legislația națională și europeană privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu are un impact direct asupra echității și egalității de gen. În contextul implementării acestui program, accentul este pus pe dezvoltarea economică sustenabilă și pe crearea de oportunități pentru toți agenții economici, fără a discrimina pe baza criteriilor de gen.

Oricum, măsurile de implementare vor respecta normele legale privind egalitatea de gen în toate etapele de dezvoltare și operaționalizare a platformelor industriale.

4.5. Impactul asupra mediului

În ceea ce privește impactul asupra mediului, proiectul nu presupune derularea unor activități care să afecteze semnificativ mediul înconjurător.

Oricum, în cadrul procedurilor de autorizare pentru dezvoltarea platformelor industriale se vor respecta toate normele de mediu aplicabile, inclusiv obținerea autorizațiilor de mediu, evaluarea impactului asupra mediului (atunci când este cazul) și implementarea măsurilor de protecție a mediului în toate fazele proiectului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Implementarea proiectului va contribui semnificativ la reducerea disparităților economice și sociale dintre regiunile mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate ale Republicii Moldova.

De asemenea, va sprijini procesul de modernizare și de digitalizare a infrastructurii industriale, având în vedere că multe dintre platformele industriale vor beneficia de tehnologii avansate și vor integra soluții inovative, contribuind astfel la alinierea economiei naționale la standardele internaționale de competitivitate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de hotărâre nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, având în vedere că obiectivul principal este de a sprijini dezvoltarea infrastructurii industriale naționale în contextul specific al economiei Republicii Moldova.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Dispozițiile proiectului și acțiunile de implementare a acestuia nu derivă din angajamentele RM de transpunere a legislației UE, precum și nu conțin/implică măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu urmărește crearea unui cadru juridic intern pentru implementarea legislației Uniunii Europene.

Totuși, în cadrul implementării acestui program, se vor respecta principiile de transparență și bune practici în administrarea și dezvoltarea infrastructurii industriale, astfel încât să fie asigurate condițiile pentru atragerea investițiilor și pentru dezvoltarea durabilă a sectorului industrial, în conformitate cu principiile europene ale economiei de piață.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md), la compartimentul „Transparență decizională” <https://mded.gov.md/anunturi/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectul-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-programului-de-constituire-si-dezvoltare-a-platformelor-industriale-multifunctionale/> și pe platforma www.particip.gov.md la https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14439.

Proiectul va fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin expedierea acestuia tuturor părților interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centru Național Anticorupție și expertizei juridice conform art. 37 din Legea citată, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită amendarea cadrului legal.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ includ atât dezvoltarea platformelor industriale multifuncționale (PIM) deja parțial implementate, cât și crearea unor noi PIM în regiunile care nu dispun de infrastructură industrială specializată.

Astfel, terenurile potrivite pentru dezvoltarea acestora vor fi identificate și validate cu prioritate în regiunile cu potențial de dezvoltare industrială. Terenurile selectate vor fi racordate la rețelele publice de utilități prin parteneriate între autoritățile locale și operatorii de utilități, iar infrastructura tehnico-administrativă necesară, inclusiv drumuri și facilități administrative, va fi construită cu finanțare publică sau prin parteneriate public-private.

De asemenea, se vor stabili mecanisme de monitorizare a implementării proiectului pentru a asigura respectarea termenelor și evaluarea impactului economic și social. În scopul atragerii de investiții, vor fi create condiții favorabile, inclusiv prin simplificarea procedurilor administrative și oferirea de facilități pentru IMM-uri.

Secretar de Stat

Viorel GARAZ